

Към обществена група "други" са отнесени домакинствата, главите на които са некооперирани селяни, частни занаятчии, лица със свободни професии, частни търговци и други.

Домакинствата, главите на които са пенсионери, са отнесени към обществената група, която са имали преди получаването на пенсия.

В публикацията са посочени данни от наблюдението на домакинските бюджети общо за всички наблюдавани домакинства, както и за домакинствата на основните обществени групи население-работници, служещи и кооперирани селяни.

4. ИЗБОР НА ДОМАКИНСТВОТА

Генералната съвкупност, т.е. основната маса, от която е образувана извадката, представляват всички домакинства в страната. При избора на домакинствата е приложен двустепенен случаен гнездов подбор на териториален принцип. На първата степен са избрани гнездата, а на втората степен – домакинствата.

Избрани са за наблюдение 2510 домакинства от 310 гнезда, разпределени пропорционално по окръзи, в зависимост от общия брой на домакинствата на територията на окръга. Освен това, в рамките на всеки окръг, избраните за наблюдение домакинства са разпределени пропорционално на градски и селски населени места. Подборът както на първата, така и на втората степен, е извършен в Държавното управление за информация с помощта на окръжните отдели на Държавното управление за информация, чрез които беше събрана необходимата информация.

а/ избор на гнезда

Единица на избора на първата степен е гнездото. Гнездата представляват населени места, части от населените места или група от няколко малки населени места.

Избирането на гнездата е направено по окръзи и отделно за градските и селските населени места. За тази цел предварително бяха съставени списъци на населените места с данни за броя на домакинствата във всяко населено място. Освен това големите населени места, с повече от 600 домакинства, бяха разпределени на териториални участъци.

За определяне на границите на териториалните участъци в тези населени места бяха използвани териториалните участъци на низовите организации на Отечествения фронт, като в тях беше посочен и броят на домакинствата на територията на всяка низова организация на Отечествения фронт.

Списъците на населените места и териториалните участъци са съставени по общини и окръзи. Въз основа на тези списъци бяха съставени списъци на гнездата в рамките на всеки окръг, отделно за градските и селските населени места. Всяко населено място, в което живеят от 50 до 600 домакинства фигурират в списъка на гнездата като отделно гнездо. Населените места с повече от 600 домакинства са разпределени на няколко гнезда /териториални участъци /по такъв начин, че във всяко гнездо да има не повече от 600 домакинства, формирането на гнездата в големите населени места е направено въз основа на териториалните участъци на низовите организации на ОФ. Избирането на гнездата в големите населени места е направено по начин, който осигурява представянето на всички райони както в центъра, така и в периферията на населеното място.

Онези малки населени места, в които живеят до 50 домакинства, в едно гнездо са групирани няколко такива населени места, които са близко едно до друго и имат удобни средства за съобщения.

В списъка гнездата се подреждат серпентиннообразно по географската карта на окръга, като се започне от север към юг и от запад към изток.

Изборът на гнездата се извършва механически въз основа на кумулативна колона от броя на домакинствата с помощта на подборна стъпка. Размерът на стъпката представлява частното от общия брой на домакинствата и броя на гнездата, определени за избиране. По такъв начин за цялата страна са избрани 310 гнезда, от които 130 в градските и 180 в селските населени места. Изборът на гнездата е направен с вероятност пропорционално на тяхната величина.

б/ избор на домакинства

След избирането на гнездата е проведен изборът на домакинствата, бюджетите на които ще се изучават.

За тази цел за всяко избрано гнездо /населено място или териториален участък/ се съставят списъци на всички домакинства, които живеят на територията на избраното гнездо. Домакинствата в тези списъци се подреждат във възходящ ред в зависимост от броя на лицата, т.е. за типичен признак за подбор е приет броят на членовете на домакинствата, който сравнително лесно може да се установи и има тясна корелационна зависимост с признака "доход на едно лице".

От така съставените списъци, с помощта на подборен интервал, са избрани от всяко гнездо по 8 домакинства – интервалът представлява частното от броя на домакинствата в гнездото и числото 8 /броят на домакинствата, предвидени да се изберат от гнездото/.

По такъв начин при избора на домакинствата е приложен подбор с еднаква вероятност, т.е. всяко домакинство има еднакъв шанс да попадне в извадката.

Стартовият номер както при избирането на гнездата, така и при избирането на домакинствата се намира с помощта на таблицата за случайните числа. Този начин на формиране на извадката се отнася за бюджетите до края на 1966 година. В края на 1966 година въз основа на материалите от преброяването на населението, прове-